

Előfizetési árak:
Egy évre 600 Ft.
Félévre 300 Ft.
A hirdetés díj man-
ként 32 fillérrel
fizetendő. Szöveg
két ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Szent
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (111)
Térész körútnál
Tel.: Aut. 108-98
A megjelenés
minden hó 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pinóérdekeket képviselő lap

CELLULOID AJTÓVÉDŐ

megóvja az ajtót kopástól, piszko-
lódástól. Bármely színben és for-
mában készül

Redő celluloidárúgyárban,
Budapest, VIII. Sárkány ucca 5.
Telefon: 344-90 és 412-73.

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkimérő

készülékek, pohárállványok min-
den méretben, valamint székek
és asztalok gyári árban kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javi-
tások oleosán és pontosan eszkö-
zöltetnek. Kérjen árajánlatot!
jégszekrények, bor- és sörkimérő
készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII. KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401-10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

FŐSÖR

maláfa pezsgő

Szabadszálláson

kihűnő rizling **bor** kisebb
és kadarka ujeső **eladó** tételben is

özv. Hangel Péternél,
(ovoda épület)

Ujpest

legforgalmasabb helyén lévő
jó hírnevű
vendéglő
més vállalkozás miatt
kedvező fizetési feltételekkel
eladó.

Cím a „Fogadó” kiadóhivatalában
megtudható.

1479-1931 szám.

Balatonzemes község előljáró Szálloda bérbeadási hirdetmény

Balatonzemes község előjáró-
sága ezennel közhírré teszi, hogy
a község tulajdonát képező úg-
nevezett

„HABLEANY SZÁLLODA”
vendéglő és mézarszék épület,
mintegy 2000 m²-ől kiterjedésű ár-
nyas parkkal, valamint összes
mellékkeliségeivel 1932. évi ja-
nuár hó 1-től kezdődő 6 évi idő-
tartamra bérbeadatik.

Bérbeadás céljából szóbeli nyil-
vános árverés fog tartatni Balat-
onzemesen a körjegyzői hiva-
talban 1931. évi december hó
16-án délután 2 órakor.

A bérleti és árverési feltételek
a körjegyzői hivatalban az árve-
rés napjáig a hivatalos órák alatt
közszemlére ki vannak téve és az
érdeklődők által betekinthe-
tők.

Kikiáltási ár 800 pengő, mely-
nek 10%-a bánatpénzül leteendő.
Balatonzemes, 1931 november
hó 28-án.

Zsonay Dénes
körjegyző

Benedek Imre
bíró

Magyar mintagazdasági fajborok
kimérése, asztali borok 1 liter 48
fill., rizling és kadarka 58 fill.,
pecsenyeborok 68 fill., furmin és
szekszárdi vörös 78 fill., édes bor-
ok 98 fill.

Magyar Borház, VI. Nagymező
ucca 66. (Vilmos császár-utnál.)

Vendéglős konyhája büszkesége, Az ételek finom izletessége!

Ezért rendeljen Horváth Ferenc
Szeged, édes nemes paprikát á
kgr. 2 P 40 fillér.

Biharvármegye járási székhelyén

eladó 40 év óta fennálló vendéglő és
szálloda. Jogfolytonossággal! Az üzlet
következő helyiségekből áll: 1 söntés, 2
vendéglői szoba, 1 csukott folyosó, 2
lakószoba, 3 szállószoba, 1 téli és nyári
konyha, 1 fedett kuglizó, 1 autógarázs,
2 pince, 1 istálló, 1 jégverem és két rak-
tár szoba. — Az üzlet a nagyközösgé
közepén az országút mentén van. Cím
megtudható a Fogadó kiadóhivatalá-
ban.

DREHER BAKSÖR

Gondos szülők

megválogatják, hogy gyermekeik
mit olvasnak. A legkönnyebben
befolyásolható a serdülő korú
gyermek és így nagyon fontos,
hogy mit adunk a gyermek kezé-
be. Három nagyszerű művet aján-
lunk fel rendkívül kedvezményes
áron. Burnet: Kis lord, Dickens:
Copperfield Dávid, Mark Twain:
Huckleberry finn, egy-egy mű
ára puha kötésben 90 fillér.

Továbbá a banditák, forradalmá-
rok és mindenre elszánt kalando-
rok romantikus világában játszó-
dik le Louis de Otteysa: A fehér
ördög, valamint Carit Etlar: Ven-
detta című regénye, arany kötés-
ben 256 oldal terjedelemben a tu-
dás és szórakozás kincsesháza és
disze minden könyvszekrénynek.

Egy-egy kötet ára 1 pengő 8 fillér.

Megrendelhető:
Fogadó—Magyar Vendéglős
kiadóhivatalában.

Popper Mór és Lipótrt. Bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.
Kőbánya: 76-15.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

HENNEFELD

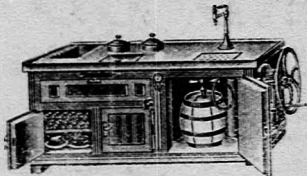
R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégszekrények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekrények.

Sörszerelvények.

Kedvező fizetési feltételek.

Jégszekrények és sörkimérők pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

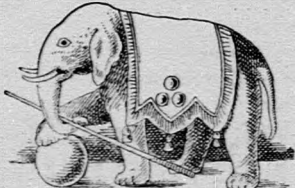
Szállít mindennemű alpacca és alpaccaezüst felszerelési tárgyakat. — Evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása. Billiárdasztalok, golyók, dákok, dominók, éttermi márvány- és kártyasztalok. — Sörkimérő-készülékek minden méretben, borkimérő asztallal, levegő vagy szénsavnyomásra is. Hitelesített vendéglői üvegáruk a legnagyobb választékban gyári áron. Újraezüstözés és alpaccaáruk javítása jutányos áron. Kérjen árjegyzéket. Saját vagy megadott tervek szerint teljes szálloda-, étterem-, kávéház-, cukrászda- és kaszinóberendezések.

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői berendezések. Billiárdok, dákok, golyók, dominók, sakkok. Sörapparátusok, jégszekrények, asztalok, székek, Lignum Sanctum kugligolyók, kuglibábuk stb.

KREIBICH

szállodai, kávéházi és vendéglői összehelyeztetek
:: elhelyező irodája ::

mely 36 év óta fennálló és úgy a főnök urak, mint az elhelyezett személyzet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos

sírkő-üzeme

Bpest-Kőbánya,
az Ujtemetőnél,

Modern művészi síremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete” tagjainak árkedvezmény.

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Uj Bortörvény-kivonat plakátja . . . . . drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.

A korcsmai hitel előrléséről szóló plakát „ **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Fiatalkorúak szeszflamláról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát . . . . . „ **40 fill.**

Padlóra köpni filos plakát . . . . . „ **40 fill.**

Éneklés és lármázás hatóságilag tiltva van plakátja . . . . . „ **40 fill.**

Káromkodás, frágár beszéd filos plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portókölttség miatt — darabonként 20 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi ucca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utárvét melletti küldésnél igen nagy a portókölttség.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fellett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal VARGHA LÁSZLÓ hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL
szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából. Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyvszakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvelések felfektetését, revízióját, rendbehozatalát, örökösödési és társasüzleti elszámolásokat, havi és óráknyvelést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk előfizetőinek 25%-os kedvezmény biztosítva!

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb Szakácskönyvének

harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Megendelhető az összeg előzetes beklüldésével lapunk kiadóhivatalában.

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII, Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Szent István Bortersör

a Polgári Serfözde páratlan különlegessége.

Előfizetési árak:
 Egész évre 16.— P
 Félévre . . . 8.— P
 N. kir. postatakarékpénztári
 csekk száma száma 38990
 A hirdetés díj mm-
 ként 32 fillér s előre
 fizetendő. Szöveg
 közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal: Bpest
 VI. Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (Lift)
 — Teréz körútnál —
 Tel.: Aut. 188—98
 Lap megjelölés és
 minden hó 1-én és 15-én

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
 A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Harc a borbatyuzók és borcsempészek ellen

— A pénzügyőrök leleplezték egy bor-csempész korcsmárost. —

A Pénzügyőrségi Szaklap is foglal-
 kozik a borcsempészes és borbatyuzás
 ügyével és ugyanazon az állásponton
 van, mint a vendégös-korcsmaipar: a
 pénzügyőrség hatáskörébe kell vissza-
 utalni a borfogyasztási adóellenör-
 zést.

Az erről szóló érdekes közlemény
 címe: *Meg kell akadályozni a borba-
 tyuzás továbbfejlesztését!* A cikkben a
 következő olvasható:

„Általános panasz a korcsmárosok
 körében, hogy a borbatyuzás egyre ve-
 szedelmesebb mértéket ölt. Azelőtt kor-
 rántsem volt e téren annyi panasz. Vil-
 ágéret sem akarjuk a batyuzás hihe-
 tetlen elharapózását azzal a körülmény-
 nyel magyarázni, hogy a vámvonali
 ellenörzés kivették a pénzügyőrség
 hatásköréből, de kétségtelen tény az,
 hogy ma, mikor a korcsmaipar amúgy
 is nehéz napokat él, komoly veszede-
 lmet jelent számos adóalany egziszten-
 ciájára.

Amikor az állam a borfogyasztási
 adót átengedte a községi háztartások-
 nak, mint ismeretes, Budapesten a ja-
 vadalmi örséget létesítették s bízták
 meg a borfogyasztási adó lerovásának
 vámvonali s pályaudvari ellenörzésé-
 vel. Legutóbb azonban a főváros urai,
 akiket nem tudjuk, mi indított meg
 most egyszerre a tengődő korcsmaipar
 érdekében (talán a rohamosan csök-
 kenő adóbevétel), a pénzügyőrségnek
 a vámvonali s pályaudvari ellenörzés-
 be való újbóli bevonását kérték.

Ez meg is történt s szinte napok
 alatt meglepő eredményeket hozott.
 A kőbányai állomásra vezényelt pénz-
 ügyőrök például néhány nap alatt
 mintegy harminc embert csíptek rajta
 „fogyasztási adó mentes borszállítá-
 son, amit — a gyengébbek kedvéért —
 borcsempészesnek neveznek. Ezek
 mind egyöntetűen jártak el, még pe-
 dig meglehetősen ravasz módszerrel.
 De a kivezényelt pénzügyőrök még ra-
 vaszabbaknak bizonyultak. A borcsempé-
 zők ugyanis a magukkal hozott
 bort kiosztották utitársaik között oly
 kis mennyiségben, amilyenben már
 nem esik fogyasztási adó alá. Amikor
 azután az egész társaság leszállva a
 vonatról, elhagyta a pályaudvart, és
 mindenki visszament az üvegekért és

... már nyakon is csípték őket a pénz-
 ügyőrök.

De még ravaszabb volt az a korcs-
 máros, akit szintén néhány nap alatt
 leleplezték a pénzügyőrök. Ez már
 nagypárszerűen üzte a borcsempé-
 zést. Autójára — tellett a megspórolt
 fogyasztási adóból — a meglévőön ki-
 vül még egy benzintartályt szerelte-
 tett, amelyet azonban nem motakóval,
 nem is benzinnel, hanem jófajta kar-
 cossal töltetett tele. Otthon azután

egyszerűen leeresztette a tartályt s
 már indult is újabb bevásárlásra. Ma
 azonban, hála a pénzügyőrség nagy-
 szerű munkájának, már csak egy tar-
 tállyal jár. S abban is motakó van.

Az elmondott két eset élénk tanu-
 bizonyságot szolgáltatott amellett,
 hogy a pénzügyőrség mennyire hiva-
 tása magaslatán áll e téren is. Miután
 pedig, amint az nem szorul bővebb
 erősítésre, a borbatyuzást minden
 áron le kell törni, úgy a köz-, mint a
 legális vendéglőipar érdekében, nincs
 más hátra: tessék ismét teljesen a pénz-
 ügyőrség hatáskörébe utalni a vám-
 vonali s pályaudvari ellenörzést!

A közszükségleti szempontok.

Egy Schwartz Lipót nevű tóvárosi
 szatócs 1928-ban korlátolt italméresi
 engedély iránt folyamodott. A komá-
 romi pénzügyigazgatóság kérelmét
 nem tartotta teljesíthetőnek és azt el-
 utasította. Fellebbezés útján azután a
 pénzügyminisztérium 137.635—1928. sz.
 alatt az elutasító végzést helyben-
 hagyta.

A képviselőválasztások után most
 már a szóbanforgó szatócs újból fo-
 lyamodott ilyen engedélyért és most,
 az új országgyűlési képviselő pártfo-
 gásával, a családtalan szatócsnak a
 minisztérium megadta az engedélyt.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok
 Országos Egyesülete“ az érdekeltek
 felkérésére panaszos beadvánnyal fo-
 rdult a pénzügyminisztériumhoz és ké-
 rte, hogy ezen engedélyt vonja vissza,
 mert a fenti szatócsnak egy nagyon
 jömenetelű fűszerkereskedése van. tra-
 fikja, naponta 3—400 liter tejet árusít,
 családtalan, hasonló kérelmével már
 eddig többször el lett utasítva és a
 többi régen fennálló itaméresi üzletek
 forgamát rontja, holott a mai nehéz
 viszonyok közt alig bírnak megélni és
 adót fizetni. A községben pedig az ita-
 méresi üzletek száma eddig is annyira
 elszaporodott, hogy 5 létszámon felüli
 engedély van kiadva és a vendéglősök
 lehetetlen helyzetbe kerültek.

Erre a beadvánnyra a komáromi
 pénzügyigazgatóság az Országos Egye-
 sülethez a következő Végzést küldte
 8361—1931. szám alatt: „A nagyméltó-
 ságú m. kir. pénzügyminisztériumnak
 f. évi november hó 27-én kelt 148.228—

X. fő. 1931. sz. rendelete alapján érte-
 sítí a m. kir. pénzügyigazgatóság,
 hogy Schwartz Lipót tóvárosi lakos
 kismértékbeni italuzási engedélye
 elleni követlenül a m. kir. pénzügy-
 minisztériumhoz benyújtott panaszja fi-
 gyelembe vehető nem volt, mert neve-
 zett engedélye törvénytörvényes módon és
 a közszükségleti szempontok figyelem-
 be vétele mellett adatott ki. Komárom,
 1931 december hó 4. Aláírás.“

Erre az engedélyre 1928-tól kezdve, a
 pénzügyi hatóság megállapítása sze-
 rint —hisz elutasította a kérelmeket
 — szükség nem volt. Azóta alaposan
 leromlottak a gazdasági viszonyok, a
 fogyasztóképeség rémitően csökkent,
 az italméres az adójukat nem képesek
 fizetni, olyan rosszul megy nekik és
 az egész országban azzal a fenyege-
 tessel, hogy elvonják az italméresi jo-
 gosítványt, ha nem fizetik meg a há-
 rálékos adókat, vagy kölesönből, vagy
 elzalogosításból szerzett pár pengővel
 fizettek, ezekután igazán kivéniesiak
 vagyunk, hogy Tóvároson milyen ada-
 tokkal lehet alátámasztani a pénzügyi
 hatóságnak azon megállapítását, hogy
 közszükségleti szempontok szólnak
 mellett, hogy ezt a kismértékbeni en-
 gedélyt kiadta! Abban egy percig
 sem kételkedtünk, hogy az engedélyt
 nem törvénytörvényes módon adták ki,
 abban biztosak vagyunk, hogy a pénz-
 ügyi hatóság az 1921. évi IV. te-ben
 előírt formalitásokat, kinosan betar-
 totta, de melyik hatóság tudta ma igaz
 lelkiismerettel azt mondani, hogy „köz-
 szükségleti szempontok“ kívánatosnak

tartják az engedély megadását?

Mit fog mondani a pénzügyminiszterium, hogy ha a végtelen elkeseredett italmérők adóiveikkal fel fognak menni a miniszteriumba és azt arra fogják kérni, hogy a felgyülemlett adóhátralékokat fizetessék meg a kitűnő Schwartz Lipóttal és pártfogójával, a dúsgazdag gyárossal, vagy töröljék?

A Vendéglősök és Keresmárosok Országos Egyesülete törvénytelenéget nem követel, engedélyügyekbe nem avatkozik; amikor ilyen beadvánnyal a miniszteriumhoz fordul, akkor sem teszi azt egyoldalú információk alapján, hanem előzőleg alaposan tájékozik. Az egyesület vezetőségének működése — különösen a mai nehéz helyzetben — mindenkor oda irányul, hogy az italmérők közt lévő elkeseredett hangulatot eliminalja és ezért a nem népszerű működésért a tagok részéről sokszor erős kritikának van kitéve. De ha a pénzügyminiszterium az egyesületnek ezen a mai nehéz időben különösen fontos működését nem méltányolja, ezzel nem fogja elősegíteni a törvénytiszteletet.

Végül pedig még fontos volna, ha a pénzügyminiszterium a „közszékségi-leteli szempontok” fogalmát pontosan körülírná, továbbá, ha rendet teremtené Tóvároson, ahol a *törvény ellenére* fölös italmérési engedélyek vannak.

Különféle közlemények

December végéig csökkentett kamattal lehet fizetni az adóhátralékokat.

A kormány 6200—1931. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, melyben némiképpen honorálta az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek kívánásait és lehetővé tette, miszerint az adóhátralékok december hó végéig csökkentett kamattal legyenek befizethetők. A rendelet a mai nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel lehetővé kívánja tenni az adózók számára, hogy azok, akik a november 16-ig engedélyezett kamatmentes befizetési határidő alatt tartozásaikat másirányú fizetési kötelezettségeik, vagy egyéb okok miatt kiegyenlíteni nem tudták, azokat még ez év végéig a rendeletben meghatározott kedvezmények mellett befizethessék.

A rendelet szerint ugyanis mindazok az adózók, akik az együttesen kezelt közadók címén fennálló hátralékaikat, valamint az ez évre előírt tartozásukat november 16-ika után, de legkésőbb december végéig teljes egészükben kiegyenlítik, abban a kivételes kedvezményben részesülnek, hogy amennyiben tartozásukat november hó 16-ika után, de legkésőbb november végéig egyenlítik ki, azokat egységesen 3%-os, amennyiben pedig tartozásukat december folyamán egyenlítik ki, azokat egységesen 6%-os késedelmi kamattal felszámítása mellett fizethetik be.

A tartozás teljes kiegyenlítése esetén az 1931 július 1. óta már elszámolt késedelmi kamatoknak a kedvezményes 3. illetőleg 6%-on felüli részét, valamint a már elszámolt adóbehajtási illetéket a tartozás kiegyenlítésekor fizetendő összegekbe betadják.

A zeneszerzői jogdíjitalány.

Még a nyáron megírtuk, hogy a Magyar Szövegírók és Zeneszerzők Szövetkezete igazgatója egy hírlapíróval folytatott beszélgetésben kijelentette, hogy a szövetkezet a kis üzlettulajdonosokkal igen méltányosan alapon és pedig 2, 4, 6 vagy 8 pengőben állapítja meg az évi zenejogdíjitalányt. Nagyobb üzletben is méltányosan meg egyeznek a jogdíjitalányra vonatkozólag. Most az év végén ezeket az érdekeltektől kártársak figyelmébe ajánljuk.

A szilveszteri záróra

meghosszabbításáról szóló rendelet csak a napokban fog megjelenni. Ajánlatos, hogy ha a kártársak ebből a szempontból a napilapokat figyelemmel kísérik. Újévi malacok és más tárgyak kisorsolása továbbra is tilos. Kellemetlenségek elkerülése végett, amennyiben egyik-másik üzlettulajdonos mégis malacot kíván kisorsolni, forduljon előzőleg útbaigazításért a pénzügyőrséghez.

Csemegebor-poharazás a kávéházakban.

A m. kir. pénzügyminiszter 123.041—1931. sz. alatt a pénzügyigazgatóságokhoz a következő rendeletet intézte:

Az 1921. évi IV. tc. 7. §. 4. pontja értelmében kávéházakban csemegebornak álló és illő vendégek részére való poharazása megengedhető. A csemegebor poharazásának jellegén nem változtat semmit az a körülmény, hogy azt forralva szolgáltatják ki és a csemegebor poharazásának megengedése magában foglalja azt a lehetőséget is, hogy a kávéházakban a csemegeborot kívánatra forralva is kiszolgáltassák. Forralt állapotban azonban kizárólag csak csemegebor szolgáltatható ki, egyéb borok azonban forralt állapotban akár palackozva, akár poharan kívül kávéházakban nem árusíthatók. A csemegebor poharazása a pezsgőfrücs és pezsgő poharankénti kiszolgáltatását nem foglalja magában, az tehát a jövőben sem engedhető meg. A bowlenak a kávéházakban való kiszolgáltatása, miután a bowle nem tisztán szeszital, hanem megfelelően elkészített étkezésiipari termék, továbbra is megengedhető.

Az év végén hártalékos előfizetőinket ezúttal felkérjük, hogy az esedékes díjakat az előzőleg kapott postabefizetőlap felhasználásával szíveskedjenek sürgősen kiegyenlíteni. Viszont azoknak a vidéki előfizetőinknek, kiknek előfizetésük f. év végén lejár, az előfizetési díj beküldésére postai befizetőlapot külön küldünk.

Fesztelen árrombolás.

Már a múlt számunkban megírtuk, hogy azok az elszánt emberek, akik a bort olcsó áron elkötövevetélik, a hazai közgazdaságnak és az érdekelteket üzletbereknek mérhetetlen kárt okoznak, anélkül, hogy azzal maguknak segítenének. Aki 42 fillérrel bort mér, arra tízszeres adót kellene kiróni, mert legalább 10 üzletembert olyan helyzetbe hoz, hogy adójukat nem képesek fizetni. Miért károsodjon tehát egy ily „árdobálóért” (slájderozóért) az állam, a város! Ha valakinek sok pénze van, az adjon először tekintélyes summát a Horthy inségenyhíthó akcióra, de ne arra használja fel, hogy azzal a vékonypénzü üzletéseket lehengerelje.

Alább közlünk egy tejtivótló kiosztott röpecédulát. A szakemberek olvassák el figyelemmel és kalkuláljanak:

„A tejtivó vezetősége megértve a mai nehéz időköt, újból nagy engedményeket léptetett életbe. A gazdasági viszonyok rosszabbodásán ügy óhajt segíteni, hogy az ételek árát tetemesen leszállította. Minden túlzás nélkül hangoztathatjuk, hogy alacsony áraink folytán a legszegényebb jövedelmű ember álma is valóra válik. Minden pénteken délben és este halászlé és túrós csusza 1 P. Minden szombaton este disznótóros vacsora 80 fill. Már 80 fillérért 3 fogásos menüt szolgálunk fel. Leves, főzelék feltéttel, tészta. Továbbá 1.10 és 1.30-as menü. Mindenféle bel- és külföldi napi és hetilapok. Amit anyagban nyújtunk, az jó, tiszta, tápláló. Kiszolgálásunk figyelmes, pontos, gyors és előzékeny. Emellett szórakozásról is gondoskodunk, amennyiben minden délután csodálatosan olcsó árak mellett zenés délutánokat rendezünk, amikor is nagyszerű habos kávé és más mek tejtivótermékek kaphatók.”

Erről az árlapról mást nem lehet mondani, csak azt, amit a Hungária-szálló vezérigazgatója a minap megírt, hogy egy alkalommal Searing, egy amerikai szálló igazgatója azt mondta neki: „Egy árromboló üzletember vagy nem becsületes, vagy buta, vagy lusta, a legtöbb esetben — mind a három együttvéve.”

A Délivasút átvétele, az IBUSZ és a pályaudvari vendéglők.

A Délivasút január 1-én átveszi a MÁV. Számos olvasónk azzal a kérelemmel fordult hozzánk, hogy értesítsük, vajjon ezután a Délivasút pályaudvari vendéglőkre pályázatot fognak-e kiírni. Az érdekeltekkel közöljük, hogy ez nem fog megtörténni, miután a Délivasút a DEVART útján annakidején hosszú időre biztosította a vendéglői bérletet a jelenlegi bérletnek. Miután a DEVART nemrégén beolvadt az IBUSZ-ba, most újabban felmerült az az aggály, hogy az IBUSZ ismét előveszi régi kedvenc tervez és generálbérletként kibérli az összes vasúti vendéglőket és büffeket. Eddig ez nem sikerült. Hogy továbbra se sikerüljön, arról gondoskodnia kel-

lene a vasúti vendéglősöknek. Mert ha a vasúti vendéglőket egy general-bérlő veszi át, mondjuk az IBUSz, akkor a vendéglősök csak ennek a sokoldalú vállalatnak a jobbágysai lehetnek. Ez visszafejlődés volna. Az állam érdeke pedig csak az lehet: sok önálló, független egyszintencia.

Egy sörgyári jubileum.

A jövő évben a Dreher-féle sörfőzde 200 éves fennállását fogja megünnepelni. E sörgyári cég alapítása 1632-ben történt.

Farsangi mulatság.

Mint minden esztendőben, a Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesülete az idén is megtartja jótékony célra a szokott szerény keretek közt, január hó 21-én táncfal egybekötött teastélyét a „Virágbokor” vendéglőben. A meghívókat a rendezőség a napokban küldi szét.

A kávéipar nehéz helyzetét

Tárgyalta a Budapesti Kávésók Ipartestülete választmányának legutóbbi ülésén. Mindazok a kérdések, amelyek az egész társadalmat mozgatják, napirendre kerültek és iparral vonatkozóban behatóan megtárgyaltatták. Mészáros Győző elnök beszámolt az idegenforgalmi érdekeltségek mozgalmáról, amelyekről a napilapok már bővebben írtak. A Newyork kávéház rt. igazgatója — ahol most ebédmeniket is kiszolgáltattak — Tarján Vilmos részletesen foglalkozik az ipar helyzetével és egyenként sorolja fel a közismert bajokat. Ha azt látjuk, hogy az egyes iparágak kartel formájában tudnak boldogulni, gondoikozni kell azon, nem lehetne-e nekünk is egyöntetű eljárásban megállapodni. Ilyen megállapodás lenne a gyufa ingyenes kiszolgáltatásának megszüntetése. Bécsi kártársaink ezt megtették és pincéreiket öngyűtökkel szerelték fel. A másik kérdés a sör árának ügye. A sör eladási árát a vendégek kifogásolják, különben is hátrányban vagyunk a vendéglősökkel szemben. Intézzünk átiratot a sörgyárakhoz, melyben mutassunk rá a bor árának olcsóságára, minek folytán vendégeinket a kis koresmák vonzzák magukhoz. Gondeskednünk kell arról, hogy meglevő vendégeinket ne veszítsük el és ekkor a sört oly árban kell adnunk, hogy azt a vendégek meg is tudják fizetni.

Mészáros Győző elnök megjegyzi, hogy ez év március hó 12-én a fővárosi sörgyárak egyesületéhez ártírt és kérte a palacsósör árának mérséklését. Felolvastja az átiratot, az erre érkezett választ és viszonzválaszt. Majd rámutat arra, hogy a sörgyárak termelési keretei a mai viszonyokhoz képest túl vannak dimenzionálva és ez okból más termelési ágakra tértek át. A forgalom minimálisan esekély, ezenfelül a sörgyárak kartelben is vannak. Ha Tarján úr módot talál arra, hogy a sörgyárakkal szemben érdekeinket érvényesíteni tudjuk, készséggel hajlandó a harcot felvenni.

Tarján Vilmos azt hiszi, hogy a mamutfizetéseket a sajtó támadásai következtében le lehetett szállítani, a sajtó és a közönség a sörgyárak elleni kampányt is támogatná. Indítványozza, hogy átiratban kíséreljük meg a revízió eszközését, mely ha nem sikerül, a nyilvánosság elé forduljunk panaszunkkal. Az előljárást bízva meg az elnököt, hogy a kialakult hangulatot közölje a sörgyárakkal, szükség esetén közgyűlést hívjon össze.

Elnök rámutat, hogy Tarján felfogását már a multban is megkísérelte érvényesíteni, de eredmény nélkül. A békebeli állapotokra utal, majd kéri az előljárást, hogy ne hozzon ez ügyben határozatot, hanem bízva meg az elnökséget, hogy a kérdéssel a szükséghez képest foglalkozzék.

Az előljárást elnök felfogását magáévá teszi.

A Főpincérek Országos Egyesülete

is megérzi a válságos gazdasági helyzetet. Az egyesület tagjai közül alig egyharmada fizeti az egyesületi járulékot, úgyhogy a temetkezési segély összegét a vezetőség kénytelen volt erősen leszállítani, ami viszont a tagok sorában elégedetlenséget váltott ki. A tagok egyrésze viszont kifogásolta az óvadékbank működését, szerintük az óvadékbank működése hozzájárult ahhoz, hogy a főpincérek elszaporodjanak és ennek tulajdonítják, hogy az elhelyezkedés most oly nehéz. A „reformpartiak” azt akarják, hogy az egyesület saját tőkéjével létesítsen egy óvadékbankot s ne fektessék azt üzleti alapra: a minél nagyobb taglétszámra. Az egyesület eddigi titkára is lemondott és egyelőre ezen állás nem kerül betöltésre. A reformpartiak szigorú takarékosságot követelnek az egész vonalon és felháborodva beszéltek az egyik Lipótkörúti értermes reklámcéduláiról, amelyben azzal akarja a közönséget az üzletbe csábítani, hogy nincs főpincér.

Jubileum.

A Magyar Szaklapok Orsz. Egyesületének intézőbizottsága küldöttségileg tisztelt Jutassy Ödön vezetésével ügyvezető elnökénél, dr. Radányi Lászlónál, abból az alkalomból, hogy lapja, Az Üzlet, huszonötödik évfolyamát betöltötte. Az Österreichischer Fachschriftsteller-Verband a jubiléum dísztagjának választotta meg s az erről szóló díszlevelet küldöttségileg szándékozik Budapestre hozni.

Olvásóink figyelmébe ajánljuk

az ország legmodernebb mintagazdaságainak borait a legolcsóbb áron rajnai és bordói palackokban és kimerve. Magyar Borház, VI., Nagymező uca 66. (Vilmos császár útnál).

Bor helyett dohányt termelnek a Balaton vidékén.

Még Wekerle Sándor pénzügyminisztersége alatt a Balaton mellett több uradalom finomabb fajtájú ke-

leti dohányt kezdett termelni. A Kegyes Tanító Rend dörgiesei uradalomban, a Balaton mellett is megkezdtek az ilyen kísérleteket. Most megállapították, hogy a cigarettadohány természetének feltételei meg vannak a Balaton mellett. Ha az idén sikerül a kísérlet, jövőre nagyobb területeken fognak áttérni a szőlő termelésé helyett — a cigarettadohánytermelésre.

Adáz harc a sörárforgalom szokványai módosítása alkalmával.

Az alábbiakat olvastuk az egyik napilapban és egészen őszintén bevalljuk, többszöri olvasás után sem tudtuk megállapítani, hogy voltaképpen micsoda differenciák vagy elsimíthatatlan ellentétek fűtötték a harci készséget. Ha már a lényegre vonatkozólag nem tudunk kiokosodni, de a logika alapján mégis csak megtudtuk, hogy az érdekelt gyáripár tisztviselője — ki „vehemens támadással felelt” — bizonyára a sörgyárak exponense lehetett, mert tudomásunk szerint sörárpat csak a sörfőzdék vásárolniak. Bennünket csak az aggaszt, hogy a szóbanforgó gyári tisztviselő azt is kijelentette, hogy az „érdekelt ipar” a mostani üzanszok mellett nem hajlandó sörárpat vásárolni. Nem tudjuk ugyan, mennyi a sörárpa- és malátakészlet a sörfőzdékben, de mi lesz akkor, ha a sörárpahiány miatt a nyáron kifogy a sör?! Kenyértörésre még sem kellene vinni a dolgot. Mi lenne, hogy ha a kánikula derekán egyszerre csak elapadna a „serforrás”? Nincs elég más bajunk ebben a keserves, szomorú világban? Minek azokat még tetézni! — No de itt közöljük a haretéri jelentést:

„Az áruüzleti szokások átvizsgálására kiküldött bizottság ülésén kellemlen összetűzés támadt az érdekelt

gyárak és három tőzsdetanácsos között, ami azzal végződött, hogy a tőzsdetanácsosok elhagyták a bizottság üléstermet. A sörárforgalom szök-ványainak a módosítását tárgyalták, amelyen Nagy Andor tőzsdetanácsos felszólalt az ellen, hogy a gazdákkal és a kereskedőkkel szemben spártai szigorúságú rendszabályokat akarnak alkotni. Weisz János tőzsdetanácsos is azt mondotta, hogy a gazdák és a kereskedők szempontjából kész öngyilkosság volna a módosított feltételek elfogadása.

Az érdekelt gyárpar tiszviselője vehemens támadással felelt és kijelentette, hogy az érdekelt ipar a mostani tőzsdéi üzanszok mellett nem hajlandó vásárolni és ha nem változtatnak a helyzeten, akkor a tőzsdéi bíráskodást nem fogadják el. Glück Jenő tőzsdetanácsos visszautasította a kereskedelem ellen elhangzott támadást és az affér azzal végződött, hogy a három tőzsdetanácsos elhagyta az üléstermet.

A borbatyuzás és az ünnepek.

Felhívjuk a kartársak, az ipartársulatok és szakosztályok vezetőségeinek figyelmét arra, hogy kellő időben tegyék meg a szükséges lépéseket, hogy megakadályozzák azt, hogy a nagy ünnepek alkalmával a borbatyuzók és borempészek adózatlanul árusítsák a bort. Ezek — mint különben is köztudomású — nemcsak a vendéglős-kecsmárosokat károsítják törvénytelen borárusításukkal, de a községek (városok) is elesnek a nekik járó borforgászati adótól, mert ezek nem adóznak. A hatósággal együtt kell tehát megakadályozni a nagyarányú borempészt.

Közgyűlés.

A Vendéglősök és Kecsmárosok Temetkezési Egyesülete rendes évi közgyűlését január hó 15-én d. u. fél 4 órakor tartja az alapszabályszerű napirenddel Jentner Lajos üzletében (II. Margit körút 24. sz.). Kéretnek az egyesületi tagok, hogy a közgyűlésen teljes számban vegyenek részt.

A bor — rádiumtartalmú növény!

W. Vernadsky, orosz professzor, a növények rádiumtartalmáról feltűnést keltő felfedezéseket közöl a francia tudományos akadémiával. Kimutatta, hogy a vízi és szárazföldi növények egészen jelentékeny rádiumtömegeket tartalmaznak. A rekord e tekintetben a szőlőt illeti, amennyiben Vernadsky kimutatásai alapján a növény kb. tízszer annyi rádiumot tartalmaz, mint egyéb növények.

Halálozás.

Zurmuhl Márton, a békásmegyeri Attila strandfürdő és vendéglő tulajdonosa, mult hó végén rövid szenvedés után elhunyt.

Madarász György vendéglős, a Békésmegyeri Szállodások és Vendéglősök Ipartársulatának elnöke december 9-én rövid szenvedés után, 59 éves korában elhunyt.

Merx Frigyes soroksári vendéglős mult hó végén elhunyt.

Egy fölösleges intézmény.

A kézművesiparosoknak egy része szívós agitációt folytatott egy kézműveskamara felállítására érdekében. Ez a kérdés néhány éve dominált az iparosok közt, de voltak olyan ipartestületek is, akik a kézműveskamarát feleslegesnek tartották. Ezek között vannak a fővárosi nagy ipartestületek, a Szállodás- és Vendéglős-Ipartestület, valamint a Kávés-Ipartestület is. A kormány a folyton panaszkodó és helyzetükkel méltán elégedetlen iparosoknak tehát most „akar valamit nyújtani” és az ipartestületi székházasodások konvertálása mellett még a Kézművesiparos Központ felállításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalatja a képviselőházzal. Tudvalevőleg a vidéki ipartestületek vezetői egyik része, bár az ipartestület céljára egy iroda és egy tanácskozóterem elegendő, mindenáron alkotni akart és „székházat” építettek hitelbe. Az adóssághozért természetesen az ipartestületek vezetősegeinek jót kellett állni. De a telekkönyvileg biztosított adósságot nem bírták törleszteni, így tehát a szavatólok bajba jutottak. A kormány tehát most ezeket a drága kölcsönöket amortizálni fogja és e törvényjavaslat tárgyalásánál egy képviselő, nagyon helyesen, azt mondta, hogy a székházakra ugyan szükség nem volt, de a vezetők olajba akarták magukat festetni. Ehhez mi még csak azt fizük hozzá, hogy ipartestületi vendéglőt is akartak a székházépítéssel meglétesíteni, vagyis ipartestületi „köz-művet”. A második törvényjavaslat, az ipartestületi reform, az tartalmazza a Kézműves Központ felállítására vonatkozó rendelkezést. Ezzel a központtal ugyan az iparosok segíteni nem fognak, de több terhet varrnak a nyakukba. Ugyanis ennek a központnak a fenntartásához 80.000 pengővel fog az állam évente hozzájárulni. (Hihetetlen, hogy az állam ma ilyesmire pénzt tud adni!) Továbbá a hazai kamarák is kb. 20.000 pengővel elmentálják ezt az intézményt, ezenfelül az ipartestületek tagdíjbevételükből egy bizonyos százalékot fognak beszállítani. Mi kétkedünk abban, hogy ezzel az iparosok segítenek lesz. Ennek a központnak különben sincs más hatásköre, mint hogy a kézművesiparra vonatkozó ügyekben véleményt mondjon. Erdemes ezért újabb terheket vállalni és néhány jól dotált állást kreálni? Nem.

Az ipartestületi reformmal kapcsolatban a „Vendéglősök és Kecsmárosok Országos Szövetsége” megújította azon kérelmét, hogy engedessék meg, hogy ott, ahol a létszámnál fogva erre a törvény megadja a lehetőséget, vidéken is lehessen önálló szakipartestületet felállítani.

Lehet-e mindenki kedvére tenni?

Egyszer egy szegény apa és fia utazott együtt, de kettőjüknek csak egy számar volt. Az apa ült a számaron, a fiú pedig ott gyalogolt mellette.

Találkoztak egy utas emberrel.

— Nő, ugyan maga szép apa. — jegyezte meg az utas ember. — Maga ül a számaron, szegény fiát meg gyalogolni hagyja! Az apa nem vetette meg az intést, mindjárt leszállt a számarról és ráültette a fiát, maga pedig gyalog folytatta az utat.

— Nő, ugyan derék egy fiu, mondbatom! — jegyezte meg a másik utas. Maga kényelmesen számarháton utazik, a szegény öreget meg gyalogolni hagyja.

Most már tehát ez sem jó. Kapták magukat mind a ketten felültek a számarra.

Találkoztak a harmadik utasemberrel. Az pedig rájuk támadt:

— Van nektek lelketek? Két ilyen nehéz test egy ilyen gyenge számaron!

— Botot kellene fogni és azzal kellene benneteket lekergetni.

Megint elhibázták. Leszálltak hát mind a ketten, közrefogták a számarat, úgy gyalogoltak mellette.

Találkoztak a negyedik utasemberrel. Az meg messziről a szemük közé nevetett.

— Megbolondultatok? — mondta, mikor közelebb ért.

— Itt van a számar és mégis gyalog jártok?

Nő, ha így sem jó, gondolták magukba, akkor nincs egyéb hátra, mint mi vigyük a számarat.

S csakugyan a vállukra vették a jámbor állatot és úgy folytatták az utjukat. Így jár mind az olyan ember, aki mindenki kedvére akar tenni, az semmit sem tud megvalósítani.

WINDT IRODA

Közvetít: szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet
Budapest, IV., Irányi uca 1. sz.
Telefon: Aut. 830—82.

Takarék- asztaltársaságok

a legjobb és legolcsóbban

DEUTSCH

papírüzletében vásárolhatják cél-szerű felszereléseiket 1889 óta

Budapest, VI., Aradi uca 35. sz.

Minden asztaltársaság 1 előjegyzési naptárt és minden 49-es csoport 1 darab nyugatkönyvet

INGYEN KAP.

Jogosult-e a község vagy város az ecetkészítéshez felhasznált bor után fogyasztási adót szedni?

A Budapesti Közlöny f. évi 228. számában megjelent helyreigazítás a fogyasztási adó legmagasabb mértékét megszabó 164.098—1926. P. M. sz. rendeletben foglalt árszabás „borecet és szőlőcetre“ kitétele helyébe valóban a „bormust és szőlőcetre“ szavakat iktattatta. Ez a helyreigazítás tehát kétségtelenné teszi, hogy a borecet után fogyasztási adót szedni nem lehet.

Ez a körülmény azonban nem változtat a 121.000—1923. P. M. sz. rendelethez mellékelt fogyasztási adóügyi szabályrendeletminta 27. §-ának azokon a rendelkezéseiben, amelyekből következik, hogy az ecetkészítésre használt bor (tehát nem borecet) után a községek fogyasztási adót szedhetnek. A szabályrendeletminta 27. §-a, amelynek szövege kétségtelenül egyezik (l. fentebbi rendelet 3. §-át) Cs. nagyközség fogyasztási adóügyi szabályrendeletének idevágó határozányaival, a következőket mondja:

„Ha a készletben levő bor vagy bormust elháríthatatlan esemény folytán megsemmisül, ezt a körülményt az esemény beálltát követő 24 óra alatt az illetékes községnél be kell jelenteni. Az erre illetékes városi (községi) közeg a megsemmisülés tényét a helyszínen vizsgálat tárgyává teszi és annak megtörtént megállapítása esetében a szemlelven kiadása helyezi. Már megadóztatott bro vagy bormust megsemmisülése esetén a befizetett fogyasztási adót vissza kell téríteni.

Ugyancsak adómentes kezelésnek, illetőleg adóvisszatérítésnek van helye az olyan bor vagy bormust után, amely minden emberi élvezetre és ecetkészítésre is teljesen hasznavehetlenné vált.

Ezt a körülményt a fél jelenlétében ugyancsak az adó kezelésével megbízott község állapítja meg és amennyiben a kérdéses bormennyiség mindenemü emberi élvezetre (tehát ecetkészítésre is) alkalmatlannak bizonyulna, egész mennyiségben azonnal megsemmisítendő.”

E rendeletszakasz 2. pontjának abból a rendelkezéséből, amely szerint a bor adómentes kezelésének helye van akkor, ha a bor ecetkészítésre is teljesen hasznavehetlenné válik, következik, hogy a község a borfogyasztási adó levővását követelheti, ha a borecetkészítésre használható, illetőleg ilyen célra felhasználásra kerül.

Mit követelhet a jogosulatlanul elbocsátott alkalmazott?

A Kúria II. számú tanácsa az alkalmazottakat érdeklő fontos döntést hozott. A K. II. 7222—1930. sz. kúriai határozat többek között ezeket mondja: A Kúria gyakorlata szerint a bíróság a jogosulatlanul elbocsátott alkalmazottat a szolgálatába vissza nem helyezheti, hanem az ilyen alkalmazott polgári pör útján csak kártérítést követelhet a munkaadótól, amennyiben a kárt szenvedett. A munkaadónak ez a

jogosulatlan elbocsátás következtében kártérítési kötelezettsége nem terjed odáig, hogy a szolgálati szerződés egész hátralevő tartamán át feltétlenül kiadja az alkalmazott járandóságát, hanem az alkalmazottak is igyekeznie kell más keresetre szert tenni és javadalmazását csak arra az időre követelheti a volt munkaadójától, amelyben ilyen keresetre szert nem is tehetett.

Kávéházi és vendéglői ipar egy üzleti helyiségben gyakorolható-e?

Erre a kérdésre a soproni Kamara a szombathelyi polgármesternek a következő választ adta:

Ipari rendtartásunk szempontjából nincs akadálya annak, hogy a kávéházi és vendéglői ipar egy üzleti helyiségben gyakorolassék. Ezért folyamodónak az 1922:XII. tc. 62. §-a értelmében külön-külön iparengedély kiadandó volna az említett iparok önálló gyakorlására, minthogy folyamodónak kávéházipari képzettsége 1925-ben már elbíraltott, a vendéglői ipar pedig a kávéháziparral rokon (1922:XII. tc. 14. §-ának 1. pontja).

Pénzügyi jogi szempontból a két iparág közös helyiségben való gyakorlásának komoly akadálya lehet a 101.010—1921 P. M. számú rendelet 7. §-a, mely szerint a vendéglői és kávéházi ipart egymástól el nem különített közös helyiségben gyakorló iparos csak korlátozott kimerésre szóló engedélyt nyerhet. Ez azonban az italmérsési jog kérdése lévén, az iparengedélyek iránt való kérelmek elbírálásakor figyelmen kívül hagyható.

A kecskeméti Borközraktár bűnügyének újabb fejleménye.

A kecskeméti Borközraktár — mint a „M. Élelmiszernyújság“ írja — teljes nevén: „Kecske- és vendéglői Bortermelői Állami Ellenőrzés Alatt Álló Pincészetkezelő“ bajai tudvalevően már hónapokkal ezelőtt büntető útra terelődtek. A Borközraktár vezetősége ellen több bűnvádi főljelentés érkezett. A főljelentések közül az volt a legsúlyosabb, amely arról számolt be, hogy a Borközraktár igazgatósága egy nagybanktól kapott 200.000 pengőt nem a rendeltetési helyre fordította.

A kecskeméti rendőrségen kihallgatták az összes igazgatósági tagokat, majd az ügyészségre, most pedig a kecskeméti törvényszék vizsgálóbírójához került a Borközraktár bűnügye. A család bukással, hűtlen kezeléssel és egyéb büncselekménnyel vádolt igazgatósági tagok ügyében a vizsgálóbíró a napokban elrendelt a vizsgálatot. A vizsgálatot elrendelő végzés elmondja, hogy a Borközraktár vezetői bizony nem nagyon takarékoskodtak a kezükre bízott többszáz ezer pengővel. Rengeteg elarusító telepet gründoltak, a főtisztviselőknek magas fizetéseket folyósítottak, hamis mérleget készítettek, egyik igazgatósági tag pedig nagy arányokban borfestésre is vállalkozott, s erről a nagyarányú borfestésről is beszámol a vizsgálóbírói végzés.

Franck kávét végy,

a magyar mezőgazdát
a magyar munkást
a magyar ipart
segíted

A Borközraktár bűnügye rövidesen a kecskeméti törvényszék vádpancája elé kerül, s amennyiben itt vád alá helyezik az igazgatókat, a jövő év elején kítűzik a bűnügyi főtárgyalást is.

Hogyan kell szerződtetni azt a tanoncot, aki négy elemi iskolát sem végzett?

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az iparoktatási kir. főigazgatóságához intézett rendeletében az 1922:XII. tc. 84. paragrafusának első bekezdésében foglalt rendelkezések kiegészítő végrehajtásaként a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértően mihez tartás végett értesítette a főigazgatóságot, hogy a tanoncul alkalmazandó azt az ifjút, ki az elemi iskola IV. osztályát sem végezte el, az iparhatóság (ipartestület) a tanoncszerződés megkötése előtt megvizsgálás céljából a szerződés helyén működő tanonciskola (tanonctanfolyam) igazgatójához, ha pedig ugyanott tanonciskola (tanonctanfolyam) nem működik, az ottani elemi népiskola igazgatójához megkereséssel elküldeni köteles. Az iskola igazgatója és egyik tanítója úgy írásbelileg, mint szóbelileg megvizsgálja a jelentkező ifjút az írás-olvasás és számolásbeli készsége felől, ezután a vizsgálat eredményéhez képest bizonyítványt állít ki arról, hogy a vizsgázó ifjú rendelkezik azzal a minimális írás-olvasás és számolás-tudással, mely az ipar elsajátításához és a jelentkező ifjú tanonciskolai tanulmányaihoz szükséges. Amennyiben a vizsgálat kedvezőtlen eredménnyel végződik és a vizsgázó ifjú oly helyen lakott, hol elemi népiskola nincs, úgy az ifjú tanszerződésének ügye az iparhatóság elé kerül, mely megállapítja azt, hogy a vizsgázó ifjú önhibáján kívül nem végezhetette el az elemi népiskola V. osztályát. Ellenben abban az esetben, ha a vizsgázó ifjú volt lakóhelyén népiskola működik és ennek dacára a vizsga eredménye nem volt megfelelő, úgy az illető ifjú tanoncul csak akkor szerződtesethető, ha a szerződés megkötése előtt a községben szervezett iskolán kívüli alfabetta tanfolyamot elvégzi. A miniszter a vizsgálat díját összesen öt (5) pengőben állapította meg.

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segéd szerkesztő: Fekete Gyula.
Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 48

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Borpiac

A borpiacon a közvetlen fogyasztásra kerülő borok ára 1–13 fillér fokozattal.

Kivitelünk a fennálló devizakorlátozások és kereskedelmi szerződések hiánya miatt a legkisebb mennyiségre zsuogorodott, de reményünk van arra, hogy rövidesen olyan megegyezések fognak létrejönni, amelyek a kivittelt újból lehetővé teszik.

Kunszentmártonban gyenge kereslet mellett és tartózkodó kínálatnál a nagykereskedők és szeszfőzdek vásárolnak kisebb tételeket fokozattal 0,8–1,0 filléres alapon. A termelők nagyrészt kocsiarra rakják boraikat és 50–100 kilométerre viszik eladásra, főleg korcsmárosoknak.

Gyöngyösön közepes kereslet s élénk kínálat mellett 300 hl. 10 Malligand fokozat ocelló bor literenként 8 fillérről, 130 hl. 11 fokozat fehér literenként 8,5 fillérről, 50 hl. 12 fokozat rizling literenként 12 fillérről, 50 hl. 12 fokozat muskotály literenként 16 fillérről, 40 hl. 12 fokozat őfőhé literenként 12 fillérről.

Nagysimonyiban csak kisebb tételekben történt eladás 11 Malligand-fokozat elasztrizling eladatott literenként 45 filléres áron.

Székelyvárosban szünetelő kereslet és élénk kínálat mellett eladás az elmúlt héten nem történt. Az újborok ára rendkívül nyomott. Kommersz árut szívesen kínálnak literenként 7–8 filléres áron. A finomabb 12–13 fokozat árut meg lehet kapni fokozattal 1–1,1 fillérről.

Pálinka. Törköly. A törkölypálinka termelése folytatódatosan csökken és akitermelt mennyiségekből alig kerül valami a kereskedelem útján forgalomba, hanem majdnem teljesen a helyi és környékbeli fogyasztók közvetlen kielégítésére szolgál. Annak a ténynek, hogy a termelés jelentősen kisebb, egy élénkebb keresletet kellene eredményeznie, viszont azt látjuk, hogy a kereslet sem kielégült, ami abból adódik, hogy a szeszfőzdek közvetlenül száz meg száz kiesi, literes tételben és a nagykereskedelmi árnál is nyomottabb áron adnak át azonnal a kitermelés után árujukon, holott ha ugyanazt a termelvényeket nagy tételben hoznák a nagykereskedelem útján forgalomba, úgy kevesebb veszéllyel, kevesebb félnek, de valószínűen jobb áron is értékesíthetnék. Árak hektoliterfokozattal 2,60–2,70 pengő.

Seprőben az üzlet változatlan. Ár: 2,80 pengő.

Szilvában a kékszilvatermelés befejeződött és a termelt árumennyiség már majdnem teljesen el is fo-

gyott, úgyhogy ezt a cikket közvetlenül szeszfőzdekből alig lehet majd beszerezni. A nyári áru iránt alig mutatkozik érdeklődés. Árak: kékáru 4–5 P. nyári áru 3,40–3,50 P.

Borpiacban a termelés erősen emelkedik, de e cikk iránt a kereslet is állandó. Árak: 2,80–2,85 pengő.

A Bor-, Sör- és Italmérők Ipartársulatától

a következő helyreigazító közleményt kaptuk:

1931. évi november 15-iki számuk 6. oldalán a Bor-, Sör- és Italmérők Ipartársulata kebelében egy áregyeztető bizottság működik kezdetű cikkükre vonatkozólag a sajtótörvény alapján a lap legközelebbi számában ugyanazon a helyen közölteendő alábbi helyreigazító nyilatkozat közlését kérjük.

1. Nem felel meg a valóságnak, hogy az áregyeztető bizottság az újbor kimérési árat 42 fillérben állapította meg, mivel az áregyeztető bizottság a bor árának megállapításával egyáltalán nem foglalkozott.

2. Nem felel meg a valóságnak, hogy az Ipartársulat kebelében működő áregyeztető bizottság elhatározását néhány kapitalista italmérő érdekei oktrojálják.

3. Való ezzel szemben az, hogy az Ipartársulat éppen és kizárólag kisemberek védelmére létesítette az áregyeztető bizottságot, minden ereje latbavetésével igyekezett az Ipartársulat azokkal egyöntetű árnyóvot elfogadtatni, akik a kis italmérők állandó panaszára dacára a nagy tőkésük természetes előnye mellett az olcsóbb árakat diktálják.

Fogadják nagyrabecsülésünk kifejezését és vagyunk kiváló tisztelettel Weinberger Béla társelnök.

A fenti ipartársulat november 18-án tartott választmányi ülésén, a jegyzőkönyv szerint, a következő felszólalások is történtek:

„Jellinek Dániel bejelenti ezután a választmányának, hogy Újpesten az áregyeztető bizottság által meghatározott táraknál olcsóbban árusítja a rumot az egyik italmérő és egy nagy fogyasztási szövetség. Kérde, hogy az áregyeztető bizottság működése megszünt-e?

Weinberger Béla társelnök kéri a felszólalót, hogy tartsa továbbra is szem előtt az áregyeztető bizottság határozatait. Az Ipartársulat meg fogja tenni az szükséges lépéseket, hogy a felhozott panaszok orvosoltassanak. Ennek kapcsán megjegyzi, hogy azt tapasztalta, hogy az áregyeztető bizottság kellő józanság és megfontoltság után létrejött határozatait egyesek figyelmelen kívül akarják hagyni — mindig másokra kívánva hárítani a kez-

deményezést és a felelősséget. Hangsúlyozza, hogy ez nem vonatkozik Jellinek Dániel úrra és ismerteti az egyik tagtársunk következetesen így irányú ténykedéseit. Nyomatékosan figyelmezteti az említetteket, hogy az Ipartársulat meg fogja találni a módját annak, hogy a kisemberek érdekeit velük szemben megvédi.

Fahn Fülöp az egyik cégre vonatkozólag ajánlja, hogy kérje fel az Ipartársulat a Likörgyárosok és Gyümölcsleparólók Egyesületét, hogy a szóbanforgó cégnél, mely likörgyáros is egyben, interveniáljon, hogy ezáltal a békeség megóvható legyen.”

Ebből közleményünk lényege igazolva van. Végül pedig informátoraink arra kértek, hogy tegyék fel a következő kérdést: ki diktálja a 42 filléres borár-íratot?

A SZAKMA

TARSASÖSSZEJÖVETELEI Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

Dec. 16. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Adorjáni Albertnél (IV., Régi-posta uca 5).

Dec. 18. D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Kiszél Józsefnél (IV., Irányi uca 20).

Üzleti hírek

Szombathely. Grastyán Jenő, a „Sabaria” szálló éttermének hét éves áttól főpincére, kibérelte a „Kovács-szálló” éttermét és azt nagy áldozattal átalakította és modernizálta. Előzőkény kiszolgálással és kitűnő konyhájával és boraival az üzletmenetét jól megalapozta. Az ünnepélyes megnyitás mult h 1-én volt.

Magyaróvár. Szücs Ferenc győri vendéglős kibérelte a „Városházi vendéglőt” és azt átalakítva, november h 1-én ünnepélyesen megnyitotta.

Pápa. Varró József, a soproni Pannonia-szálló éttermének 14 éves áttól bérlője, megvette az itteni „Központi” szállodát. Varró kartárs új üzletét átalakította és újonnan rendezte be és az utazóközönség előtt jóhírre és népszerűsége, valamint a vébeli vendéglős felesége biztosítja üzletének látogatottságát. Sopronból való eltávozásakor az ottani kartársak szeretettel búcsúztak el Varró kartártól.

Fekete Gyula.

Szját készítésű izsáki
uradalmi 6 és újboraim
árusítása nagyon és kiesinyben
25 litertől nagybani áruk.

IX., Ferenc körút 17., borpince.
Telefon: J. 366–60.

Közvetítette és kialakította **134.000 P** vé-
telárért: **ZWILLINGER GYŐZŐ** in-
gatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.

MUNNICH ALADAR műépítész, tör-
vényeszi hites szakértő által megál-
lapított **foralmi** becseréte **286.000 P**.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok
stb. Országos Nyugdíjgyesülete Szék-
háza, VII, Aréna út 15.
354 □ 06n

„Folyékony gyümölcs“*)

Magyar szemnek, magyar fülnek ide-
gen ez a kifejezés, a svájci, német vagy
amerikai gyümölcsbarát emlékezetébe
azonban a legváltozatosabb és legegész-
ségesebb gyümölcsitalok ízet és illatát
idézi. A „folyékony gyümölcs“ ugyan-
is nem más, mint természetes gyü-
mölcsle, szőlő, alma, körte vagy egyéb
gyümölcs szintiszára szűrt vagy de-
rített mustja, melyet készítje a maga
eredeti állapotában óvott meg azokra
a hónapokra, melyekben friss gyü-
mölcs nem áll a gyümölcsbarátok ren-
delkezésére.

A „folyékony gyümölcs“ gyártása
Svájcban, Németországban, Olaszor-
szágban és Amerikában sem tekinthet
hosszú múltra vissza, ez a termék a
háborút követő esztendőkhöz születte. Rö-
vid múltja ellenére, ez államokban már
jelentős iparágá fejlődött a gyümölcs-
levek természetes állapotban történő
megővése s jelentősége évről-évre nö-
vekszik. Tévedés lenne azt hinni, hogy
ezt a fejlődést kizárólag vagy elsősor-
ban az antialkoholista propaganda se-
gíti elő. Nem, a fejlődés gyökerei a
háború alatt nagyot fejlődött táplálko-
zás tudomány megállapításaiha ka-
paszkodnak. A modern orvostudomány
vagy szűkebben annak azon része, mely
az emberi táplálkozás helyes irányba
való terelését tűzte célul maga elé, igen
fontos szerepet biztosít mindennapi
ételsorunk összeállításában a gyümölcs-
nek s mind szívesebben veszi ismét
igénybe a gyümölcsöknek a régmúlt
időkben is magasra értékelt gyógyás-
zati értékeit is.

A „folyékony gyümölcs“ néven nép-
szerűsített gyümölcsitalok nem tud-

ják, de nem is akarják pótolni a bort,
az emberiség egyik legősibb és legked-
veltebb italát, csupán a friss gyümölcs
táplálkozásbeli értékeit akarják szá-
munkra meghosszabbítani néhány hó-
napról az egész esztendőre s részben fő-
lösslegessé szeretnék tenni a déligyü-
mölcsök nagyarányú behozatálát.

Polzer H¹ adatai szerint, Németor-
szágban 1930-ban majdnem száz kis-
közép- és nagyüzem foglalkozott gyü-
mölcsle készítmények előállításával s
ezek körülbelül 10–12 millió liter „fo-
lyékony gyümölcsöt“ állítanak elő egy
termelési éven belül. Az üzemek szá-
ma s a termelés mennyisége azóta még
növekedett s így a német gyümölcsérté-
kesítés számottevő tényezőjévé vált.

A „folyékony gyümölcs“ legfonto-
sabb alapanyaga az alma, szőlő, körte,
meggy, eper, málna, ribizke és egres,
az első három, főként pedig az első ket-
tő azonban feldolgozott mennyiség és
népszerűség tekintetében, messzire túl-
szárnyalja az utóbbiakat.

Ugy az alma, mint a szőlő ez újirá-
nyú értékesítése rendkívül nagy szol-
gálatot tesz a termelőnek. Németor-
szág gyümölcstermelése, a miénkhöz
hasonlóan, a teljes átreformálás vál-
ságos napjait éli. Ott is azok az egyen-
lőtlen termés s mire a termelő az ameri-
kai standard gyümölcs által elké-
nyeztetett közönség részére egy-egy va-
gon prima alkalmazmányt összeállít,
bizony sokszor az 5 százalékot is túl-
szárnyalja az a mennyiség, mely az
osztályozásnál, mint nem megfelelő,
visszamaradt. Ez a gyakran csak nagy-
ságban, alakban, színben nem teljesen
megfelelő áru még igen elsőrendű
mustot ad s mustját dolgozva, tehermen-
tesíti a friss gyümölcs piacát.

Még nagyobb a fontossága minden
bortermelő államban a szőlőmust ilyen
újirányú értékesítése. — Legjobban
bizonyítja ezt a párizsi nemzetközi
boriroda vezetőségének ismételt nyilat-
kozata, mely szerint a súlyos válsággal
küzdő nemzetközi szőlőművelés mai
helyzetének jelentős könnyítését re-
mélheti az edes must egész esztendőn
át történhető fogyasztásának elterje-
désétől.

A „folyékony gyümölcs“ előállításnak
az első esztendőkhöz igen nagy nehé-
ségeket kellett legyőzniük úgy a ké-
szítmények kifogástalan előállítása,
mint a kész áru kedvező elhelyezése te-
rén. Ma már mind a két szempontból
nagy eredményekre tekinthet vissza ez
a fiatal iparág, amennyiben több igen
jól bevált módszert temelt ki s az ed-
dig rendelkezésére álló rövid idő alatt
egész kis könyvtárra tehető az előál-
lási eljárásokat magyarázó s a folyé-
kony gyümölcs egészségügyi értékeit
népszerűsítő cikk, kézikönyv és röpi-
rat.

„Folyékony gyümölcs“ néven csupán
az a gyümölcskészítmény hozható for-
galomba, mely minden idegen anyag
hozzáadásán nélkül, lehetőleg teljesen
változatlan állapotban és változatlan
arányokban tartalmazza az eredeti
gyümölcsle alkotó részeit. A készítmé-
nyek előállításánál tehát az egyik meg-

oldandó probléma abban áll, hogy tel-
jes sikerrel meg tudják akadályozni a
friss gyümölcsleveket azonnal elváltoz-
tató élesztők, baktériumok és penészek
nek a mustban való elszaporodását
és életműködéseit. Ehhez a legfonto-
sabb feladathoz járul még az a higie-
nikus és esztétikai követelmény, hogy
a folyékony gyümölcs kristálytisztán,
minden ízt és külsőt zavaró szennyezés-
től, zavarodástól mentesen kerüljön a
fogyasztó elé.

A gyümölcslevek eredeti állapotát
azonnal megváltoztató apró szerveze-
tek ellen bizonyos kémiai konzerváló-
szerek alkalmazása biztosítaná leg-
könnyebben a győzelmet. 15 ezrelék
benzoesavas nátrium, 0,5 ezrelék ben-
zoesav, 2,5 ezrelék hangyasav a még
teljesen friss, meg nem indult mustban
elkeverve, a legelősebben oldja meg az
erjedés és penészképződés megakadá-
lyozásának kérdését. E kémiai konzerv-
álószernek használatát azonban sem
Svájc, sem Németország, sem Olaszor-
szág, sem Amerika nem engedélyezi a
folyékony gyümölcsben, bár — mint
nálunk — ott is nagy harc folyik az
engedély kieszközölésének érdekében.
Igy tehát a megővése a magas és az
alacsony hőmérsékletek fertőtlenítő ha-
tását kell igénybevenniük.

A 100 C° hőmérsékletű gőz fertőtle-
nítő hatását Appert francia szakács
1810-ben ismertetett eljárása óta ismeri
és alkalmazza a gyümölcsfeldolgozó
ipar és háziipar. A gyümölcsleveknél
100 C° hőmérsékletre való felmelegítés
s huzamosabb ideig ezen a hőmérsék-
leten való tartása azonban bizonyos el-
változásokat idéz elő a gyümölcslevek
eredeti ízében, illatában és kémiai ösz-
szetételében. E magas hőmérsékleten
fehérjék megalvadnak, vitamink el-
bomlanak, a cukor egy kis részéből ka-
ramel képződik, illatelemek elillannak,
ízanyagok átalakulnak, stb. Pasteur ku-
tatásai óta tudjuk, hogy 65–75 C° is
elegendő bizonyos fertőző csirák el-
pusztítására vagy megriktítására s
ezen a hőfokon az előbb említett elvál-
tozások még nem oly nagymértékűek.
Ezen az alapon egy mainzi borkeres-
kedő, Georg Welterhahn már 1877-ben
készített nagyobb mennyiségű, üveg-
ben pasztörözött mustot, hogy azt a
téli gyümölcskurák rendelkezésére bo-
csássa. A „folyékony gyümölcs“ ipar-
szerű előállítását azonban tulajdonké-
ppen a nagy svájci szőlész és borász,
Müller-Thurgau indította meg 1896-ban
megjelent művével, melyben a „folyé-
kony gyümölcsöt“ ki nem erjedt gyü-
mölcsbarnak nevezi. A nagy érdeklő-
déssel fogadott munka megjelenésének
számos kisebb-nagyobb üzem megalap-
ítása lett az eredménye s ezek a svájci
üzemek a most virágzásnak indult gyü-
mölcsle-ipar első előharcosainak te-
kinthetők.

A folyékony gyümölcs előállításának
gyorsítómű felvirágzása a háborút kö-
vető években a melegen történő must-
fertőtlenítés terén csakhamar igen elő-
nyös újításokat hozott, a hideg úton
történő csiramentesítési eljárások ki-
dolgozásával pedig megteremtette a
musttartás eddig ismert legideálisabb
eljárásait.

A háború előtt a mustpasztörözés ál-
talanban öntötték, közben 2 egymást kö-

¹ H. Polzer: Gärungslose Fruchtever-
wertung, 1930.

*) A Természettudományi Közöny-
ből vettük át ezen igen érdekes közle-
ményt.

vető napon, vízfürdőben 65–75 C°-ra melegítették fel s 30–30 percig ezen a hőfokon tartották, majd a lehűtött üvegek száját, a dugó levegőelzáró hatását fokozására, szurokkal vagy parafinnal vonták be. A must legnagyobb részét így is sikerült megővni az elromlástól, nagy hátrány volt azonban a raktározás alatt a palackok fenekén összegyűlő csapadék, mely a forgalom-bahozatal előtt újabb szűrés, palackozás és pasztörözés végrehajtására kényszerítette a készítőket, továbbá úgynevezett „főtt íz” kialakulása, melynek következtében az így konzervált gyümölcslevek ízben határozottan különböztek az eredeti friss gyümölcslevektől.

Ez egyszerű házi módszerrel szemben nagy fejlődést jelentett Müller-Thurgau módszere, mely nem palackban, hanem szabadon, egy úgynevezett pasztöröző készüléken átvetve, 60 C°-on végezte a csírátlantítást s csak a néhány hónapig levegőtől elzárva raktározott, ülepített és szűrt mustot fejtette át palackokba s hozta, újabb pasztörözés után, forgalomba. A „főtt íz” azonban itt is megmaradt.

A melegen történő mustpasztörözés legjobb módszere eddig a Sonnenborn-féle készülék, melyen a must nagy felületen oly gyorsan, s annyira minden megakadás nélkül áramlik keresztül, hogy a karamelképződés a minimumra csökken.

A musttartás tökéletesítése körül elért legnagyobb eredmények azonban a hidegen történő konzerválás módszereihez fűződnek. A magas hőmérsékletnek a konzerválásból való teljes kikapcsolását a csírátlantító szűrő feltalálása tette lehetővé s a szűrő alkalmazásának a hűtőtechnikával való összekapcsolása fejlesztette még tökéletesebbé.

Schmitthenhart F., a csírátlantító szűrő feltalálóját, a víz tisztításnál már régebben is alkalmazott csírátlantító szűrők vezették a mustfertőtlenítő szűrők megkonstruálására. Kísérleti nyomán sikerült olyan finom likacsokkal bíró szűrőrétegeket előállítani, melyek a must elváltozását előidéző apró szervezeteket, a must szűrése alkalmával, nem engedik keresztül s így a mustnak erjedéstől s minden más elváltozástól történő megővését, közönséges hőmérsékleten is lehetővé teszik.

Az „EK” szűrő néven forgalomba hozott csírátlantító szűrőket főként édes csemegeborok további erjedésének megakadályozására, de gyümölcszörpök készítésénél is, egy-két éve meglehetősen kiterjedten alkalmazták már Magyarországon is. Az „EK” szűrők rentábilis működésének alapfeltétele, hogy a szűrő rendkívül finom likacsait semmi szennyezés el ne zárhassa, az EK szűrő alkalmazása előtt tehát a mustot ülepítéssel, gondos szűréssel, sőt derítéssel kell minden tisztátalanságtól megtisztítani, úgy, hogy az EK szűrőt csak szigorúan a csírátlantítás feladata céljából vegyük igénybe.

A csírátlantító szűrővel végzett mustfertőtlenítésnek ez a követelménye tette szükségessé a musttisztítás különböző eljárásainak kidolgozását. Ha a csírátlantítást a frissen sajtolt szőlőmuston

vagy gyümölcsleveken azonnal végre akarjuk hajtani, nem elegendő a levek lenyálgatása és szűrése, hanem rendszeres, a borospincéből ismeretes cser-savas zselatinnal, vizahólyaggal, karinnal való derítést is a szűrés elé kell iktatnunk. Legújabbban már a nálunk borok derítésére nemrég engedélyezett ferrocian káliumos derítéssel is végeznek Németországban mustderítési kísérleteket.

A durva szennyezéseitől, durva szűréssel megfosztott mustot tehát előbb fenti derítőszerrel egyikével megderítik s csak azután szűrőkészülékben ragyogó tisztára. Ez a derített, szűrt must már alkalmas a csírátlantító szűrőn való átvezetésre. A csírátlantító szűrőből a levek levegőtől elzárt, fertőtlenített csővezetékben át, hűvös pincében raktározott, előzőleg gondosan kikénevezett hordókba kerülnek. A hordók nyílását különlegesen e célra szerkesztett feltét zárja el a külső levegő behatolása elől s a dongák között esetleg fennálló hajszálfinom nyílásokat vízüvegkittel teszik a levegő számára áthatolhatatlanná. Az „EK” szűrő segítségével csiramentessé tett must a palackozás időpontjáig, 4–6 hónapig a hordókban marad.

Természetes, hogy a készítőnek a must állapotáról eleinte 4–5 naponként, később hetenként vagy 2 hetenként állandóan tájékozódnia kell. Megtörténhet, hogy a kezelés valaminő mulasztása miatt a must gyenge erjedésnek indul valamelyik hordóban, ennek a hordónak a musttartalmát sürgősen újabb csírátlantító szűrővel kell az élesztőtől megőstisztítani. A palackozás, előzetesen 2%-os kénessav vízzel fertőtlenített s szájjal lefelé, palackszárító állványokban a kénessavtól teljesen mentesített, zöldsínű, háromnegyedes vagy 4 deciliteres palackokban történik, ugyancsak ugyancsak a levegőtől elzártan. Dugó, dugózár hasonlóképpen fertőtlenített állapotban kerül a palackba, melyet színültig töltenek s csak pírhetes megfigyelés után küldenek szét a fogyasztó vagy viszontelárusító kezébe.

Ennek az eljárásnak igen nagy előnye, hogy semminemű főtt íz nem változtathatja meg az eredeti gyümölcsleparatlanul ídítő jellegét, a friss gyümölcsle minden értéke, cukor, sav, vitamínok hamualkotórészek változatlanul megővhetők általa. Az az igen esakély változás, mely enzimek behatására mégis létrejön, az aromanyagok kifejlődésében jelentkezik a hidegen csírátlantított, raktározott és palackozott mustokban egyes esetekben szokatlan erővel jelentkezik a készítéskor felhasznált gyümölcs eredeti, jellegzetes aromája.

Az erélyes derítés, főként pedig a musttisztításban is alkalmazott aktív szénkészítmények esetleges használata természetesen többé-kevésbé aromasökkenő hatást is fejt ki, azért legújabbban derítés helyett speciális centrifuga igénybevételével tisztítják meg a német gyárosok a mustot annak legnagyobb részét kolloidális természetű szennyezéseitől.

Ha az „EK”-szűrő használatát hűtött térben való, előzetes, több hónapos rak-

tározással kapcsoljuk össze, a derítés sok fáradsággal járó munkája kikapcsolható s a zamatananyagok gyengülésétől sem kell tartanunk. Ez a kombinált eljárás tekinthető minden eddig ismert eljárás között a legideálisabbnak, ennek a módszernek a terméke a legtekélyesebb „folyékony gyümölcs”, mely orvosi tisztaság szempontjából is kifogástalan.

(Folyt. köv.)

Vác város polgármesterétől.
12506–1931. sz.

Haszonbét beadási hírdelmény

Vác megyei város a tulajdonát képező úgynevezett „Városi Nagysörház” nevű korsmai épületet a hozzátartozó helyiségekkel együtt, úgyintenz az ehhez tartozó „Városi Kioszk” helyiségeit 1932. évi május hó 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő esztendőre haszonbérbe adja.

Mindazok, akik a haszonbérletre pályáznak, zárt írásbeli ajánlatokat 1931. évi december hó 21-én délelőtt 12 óráig nyújták be Vác megyei város polgármesteri hivatalánál.

A haszonbérlet feltételei iránt érdeklődőknek felvilágosítást nyújt dr. Csaszulik Vilmos vár. tanácsnok, Vác megyei városházán, emelet 11. sz. alatt.

Pályázók figyelme felhívatik arra is, hogy a város fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül tetszése szerinti ajánlatot fogad el, avagy az ajánlatokat figyelmen kívül hagyja. Vác, 1931. november 26-án.

Dr. Krakker Kálmán sk.,
polgármester.

Érzékeny, fájós lábakra

készítik orvosok által elismert új találmány gyógycipőket, lsdalt, fagyás, izzadás, tyukszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől, NYÁRY gyógycipész, Szondy ucca 25. sz. Gyógycipők egyedüli készítője. Címelt kérem megőrizni. Kérjen ismertetőt. Vendéglősöknek és alkalmazottainak ingyen lábát-tilgítás, ha a „Fogadó”-ra hivatkolnak.

Kristály

ásványvizet kizárólag

Szent Lukácsfürdő

tölt

Baktériummentes.

Üdítő.

Védjegye:

Szent Lukács az oroszálánál